

„Pasirengimo LIMIS sistemos įdiegimui muziejuose organizaciniai klausimai“

L M ● ● ●
I S C ● ●
L I M I S

Danutė Mukienė,
Lietuvos muziejų informacijos, skaitmeninimo ir
LIMIS centro vedėja, LIMIS projekto vadovė

Vilnius, 2011 m. rugsėjo 26 d.

Naujo etapo specifika ir problematika

- Muziejuose laukimo, LIMIS kūrimo procesų stebėjimo etapą keičia nuoseklus pasirengimas darbui su LIMIS.
  - už lėšas, kurios yra gautos iš valstybės ir ES struktūrinių fondų, Vyriausybei pavedus, LDM kuria valstybinę informacinę sistemą, skirtą visiems Lietuvos muziejams.
    - LIMIS – įrankis, reikalingas tam, kad būtų galimybė automatizuotai vykdyti muziejuose sukauptų kultūros paveldo objektų apskaitą, kaupti, saugoti duomenis apie šias vertybes ir jas pristatyti visuomenei bei šiuos duomenis integruoti į nacionalinę ir pasaulio kultūros paveldo duomenų virtualią erdvę, teikti elektronines paslaugas visuomenei.
- Tuo tarpu:
  - ne visi muziejai iki šiol pradėjo rengtis LIMIS sistemos įdiegimui muziejuose ir darbui su juo;
  - ne visi esame susitaikę su faktu, kad naujausios informacinės technologijos keičia ne tik mūsų gyvenimą, bet ir darbo muziejuose tvarką.

Muziejuose vykstantys procesai, kurie kelia optimizmą

- muziejuose kultūros paveldo objektų skaitmeninimas kasmet vis labiau **plečiasi** ir nuolat **didėja** muziejuose (pagrindiniuose, pagalbinuose fonduose ir kt.) **planingai kaupiamų ir saugomų skaitmeninių bylų (failų) skaičius**;
- **keičiasi muziejų požiūris** į skaitmeninės informacijos svarbą įgyvendinant muziejams priskirtas funkcijas;
- **daugėja** skaitmeninės informacijos panaudojimo formų muziejuose (*skaitmeninė informacija naudojama parodose, ekspozicijose, rengiant virtualias parodas, plėtojant muziejų interneto leidinius, kuriant muziejų veiklą pristatančius CD ir DVD, informacinius terminalus, dalyvaujant nacionaliniuose ir tarptautiniuose kultūros paveldo skaitmeninimo projektuose*);
- muziejuose **daugėja kompiuterinės ir programinės įrangos**, kuri skirta skaitmeninei informacijai kurti, kaupti, saugoti ir skleisti visuomenėje, kiekis;
- muziejuose **didėja darbuotojų, sugebančių dirbti su** įvairios paskirties **kompiuterine ir programine įranga ir dirbančių su ja, skaičius**;
- **didėja muziejų darbuotojų poreikis gilinti žinias** kultūros paveldo objektų skaitmeninimo srityje;
- muziejų darbuotojų požiūris į galimybę vis daugiau teikti visuomenei paslaugų tam panaudojant muziejuose sukauptą skaitmeninę informaciją apie saugomas kultūros vertybes, darosi vis labiau liberalus, demokratiškas ir visuomeniškas.
- **PASTABA:** *šias išvadas padarėme įvertindami LDM filialo LM ISC LIMIS 2009–2011 m. bendradarbiavimo su Lietuvos muziejais patirtį ir apibendrinę 2009–2011 m. atliktų muziejų apklausų rezultatus*

LM ISC LIMIS ryšys su muziejais

- Informacijos srautas iš LDM filialo LM ISC LIMIS...
- Informacijos kiekis, kurį paskutiniaisiais metais muziejai gauna iš LM ISC LIMIS yra gana didelis, bet tai nėra priežastis nesigilinti į ją ir neatsakyti į siunčiamus klausimus.
  - Pirmiausia, ko tikimasi iš muziejų, tai elementaraus atsakymo, kad informacija (laiškas) gautas (tokios praktikos beveik nėra vienas muziejus paskutiniaisiais metais netaiko, nors el. paštu būtų gaunami ir oficialūs, registruoti laiškai).
- LIMIS projekte lėšų, kurios būtų skirtos ryšio, transporto, komandiruočių išlaidoms, nėra, todėl yra ribotos galimybės tiesiogiai bendrauti su muziejais.
  - Atsižvelgus į šias aplinkybes, 2009–2011 m. didžioji dalis informacijos, susijusios su LIMIS sistemos sukūrimu, įdiegimu muziejuose, yra išsiunčiama el. paštu.
  - Tam, kad šis bendravimas ateityje nestrigtų, prašytume tais atvejais, kai pasikeičia muziejaus vadovas, vyr. fondų saugotojas, darbuotojas, atsakingas už LIMIS sistemos įdiegimą muziejuje, ar šių darbuotojų el. pašto adresai, telefonai, informuoti LM ISC LIMIS (tiek šiuo, tiek ir kitais atvejais el. pašto adresas – info@limis.lt, danute@limis.lt; tel. (8 5) 261 9670).

Tai aktualu

arba

Kas, kur, kada?

L M ● ● ●
I S C ● ●
L I M I S

- **Pradedame planuoti kitų metų darbus, todėl neužmirškime, kad:**
- **2011 m. spalio mėn.** turi būti užbaigta sukurti ir pradėti veikti LIMIS laikina programinė įranga. Įdiegus ją, visiems muziejams bus sudaryta galimybė šios laikinos programinės įrangos duomenų bazėje, prisijungus prie sistemos internetu, pradėti kaupti duomenis apie muziejuose sukauptus kultūros paveldo objektus.
  - LIMIS investiciniame projekte numatyta, kad šie duomenys vėlesniame etape bus perkelti į LIMIS sistemą, naudojami testuojant LIMIS sistemą ir toliau LIMIS M ir LIMIS C posistemiuose (bendramuziejinėje duomenų bazėje ir Lietuvos nacionaliniuose bei respublikiniuose muziejuose įdiegtų LIMIS M posistemių duomenų bazėse) kaupiant duomenis apie muziejuose saugomas vertybes.
- **Įdiegti LIMIS sistemos LIMIS C posistemį** (šie darbai bus vykdomi Lietuvos dailės muziejuje) planuojama **2012 m. gegužės 4–24 dienomis**.
- Įdiegti LIMIS M posistemį Lietuvos nacionaliniuose ir respublikiniuose muziejuose planuojama **2012 m. gegužės 25 d. – liepos 13 dienomis** (vienu metu LIMIS sistemą planuojama diegti keliuose muziejuose).
- Perkelti duomenis apie eksponatus iš Lietuvos nacionaliniuose ir respublikiniuose muziejuose šiuo metu veikiančių neperspektyvių informacinių sistemų į LIMIS sistemą planuojama **2012 m. gegužės 30 d. – birželio 12 dienomis**.
- **Perkelti duomenis iš LIMIS laikinos programinės įrangos** duomenų bazės į LIMIS duomenų bazę numatyta 2012 m. birželio 13–23 dienomis.
- Muziejų darbuotojų (LIMIS C ir LIMIS M posistemių administratorių, muziejininkų, kurie į LIMIS sistemos duomenų bazes teiks duomenis apie jų muziejuose saugomus kultūros paveldo objektus) **mokymus planuojama organizuoti 2012 m. birželio 1 d. – 2012 m. rugsėjo 10 d.**

Iki 2012 m. pabaigos – LIMIS sistemoje – informacija apie 17 800 kultūros paveldo objektų

L M ● ● ●
I S C ● ● ●
L I M I S

- Projekto „Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) diegimas Lietuvos muziejuose“ (projekto kodas VP2-3.1-IVPK-04-V-01-005) finansavimo ir administravimo sutartyje, kurią 2010 m. kovo 18 d. pasirašė LDM, Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) ir Informacinės visuomenės plėtros komitetas, numatyta, kad:
  - iki projekto įgyvendinimo pabaigos – **2012 m. rugpjūčio 31 d.** (planuojama, kad projekto įgyvendinimo laikas bus pratęstas 4 mėn., t. y. iki 2012 m. gruodžio 31 d.) turi būti suskaitmeninta **17 800 (septyniolika tūkstančių aštuoni šimtai)** muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų.
- Šie duomenys buvo pateikti su CPVA suderintame investiciniame projekte „Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) diegimas Lietuvos muziejuose“. Išsami informacija – lentelėje

Duomenų iš neperspektyvių informacinių sistemų duomenų bazių perkėlimas į LIMIS

L M • • •
I S C • •
L I M I S

- Su CPVA ir IVPK suderintame LIMIS investiciniame projekte ir projekto finansavimo-administravimo sutartyje numatyta, kad:
  - duomenys, saugomi neperspektyviose Lietuvos nacionalinių ir respublikinių muziejų informacinių sistemų duomenų bazėse, LIMIS projekto įgyvendinimo metu bus perkelti į LIMIS sistemą (šie darbai turi būti užbaigti iki LIMIS projekto įgyvendinimo pabaigos).
- LIMIS sistemos kūrimo analizės laikotarpio metu numatyta parengti duomenų perkėlimo modelį, kurį bus galima pritaikyti ir LIMIS tolimesniame plėtros etape, t. y. perkeltiant į LIMIS duomenis iš neperspektyvių kitų muziejų (savivaldybių, žinybinių ir kt.) duomenų bazių.
- Ką būtina žinoti muziejams?
  - Duomenų perkėlimą 2012 m. LIMIS kūrėjai (paslaugos teikėjai) vykdys savo jėgomis ir automatizuotai, tačiau muziejai vėliau turės patikrinti, ar teisingai duomenys perkelti, o įsivėlusias klaidas, jei joms pašalinti nereikės paslaugos teikėjų įsikišimo, pakoreguoti;
  - Muziejų darbuotojai 2012 m. pagal galimybes turės konsultuoti LIMIS sistemos kūrėjus (paslaugos teikėjus) jiems rengiant LIMIS sistemos klasifikatorių reikšmių atitikimo neperspektyviose muziejų informacinėse sistemose naudojamų klasifikatorių reikšmėms, specifikacijas

Ką ir kodėl skaitmeniname?

- Muziejus, pradedantis ar jau vykdomas kultūros paveldo objektų skaitmeninimą, jau šiandien turi išsiaiškinti:
  - koks muziejuje yra sukauptų objektų, kuriuos galima skaitmeninti, kiekis;
  - koks objektų kiekis bus skaitmeninamas:
    - kokia tvarka;
    - per kokį laikotarpį;
  - kokie yra muziejuje pradedamo rinkinių automatizuotos apskaitos, kultūros paveldo objektų skaitmeninimo projekto tikslai ir uždaviniai.

Laikina programinė įranga (LPĮ)

L M • • •
I S C • •
L I M I S

- **2011 m. lapkričio–gruodžio mėn.** pradės veikti **LIMIS laikina programinė įranga (LPĮ)**
  - LPĮ nėra LIMIS mini versija, o tik priemonė projekto įgyvendinimo metu LIMIS sistemos testavimui ir informacijos LIMIS sistemoje saugojimui sukaupti reikalingą kiekį informacijos (projekto finansavimo-administravimo sutartyje numatyta, kad **iki 2013 m.** (projekto įgyvendinimo pabaigos) LIMIS sistemoje turi būti sukaupti duomenys **apie 17 tūkst.** muziejuose saugomų kultūros paveldo objektų
  - **2011–2012 m.** muziejuose, kuriuose 2012 m. bus įdiegta LIMIS, suskaitmeninti, sistemos testavimui parengti reikėtų **nuo 300 iki 1500 eksponatų.**
  - Prie šių duomenų kaupimo jau 2012 m., pradėjus veikti LPĮ, galės prisidėti ir visi kiti muziejai. Labiausiai tikimės, kad šia galimybe pasinaudos **Vilniaus miesto muziejai ir kiti muziejai, kuriuose jau yra paskirti už darbą su LIMIS atsakingi darbuotojai**

Skaitmeninimo veiklų planavimas ir reglamentavimas muziejuose

- Kultūros paveldo skaitmeninimas, skaitmeninių duomenų kaupimas ir teikimas LIMIS sistemai turi būti vykdomas planingai, šiai veiklai muziejuose reikia tinkamai pasirengti, todėl:
  - Įgyvendindamas Lietuvos kultūros ministro 2011 m. gegužės 23 d. įsakymą Nr. ĮV-384 „Dėl skaitmeninio turinio kūrimo rekomendacijų patvirtinimo“ (*Žin.*, 2011, Nr.66-3131) LM ISC LIMIS 2011 m. vasarą parengė „Bendruosius reikalavimus, keliamus muziejuose kaupiamų kultūros paveldo objektų skaitmeninėms byloms“ (šie reikalavimai, juos pagal galiojančius teisės aktus patvirtinus, artimiausiu laiku pasieks muziejus). Rekomendacijos paskelbtos 2009–2010 m. LM ISC LIMIS išleistuose informaciniuose-metodiniuose leidiniuose (www.emuziejai.lt);
  - Vykdamas muziejuose skaitmeninimą ir rengiantis LIMIS sistemos diegimui, šių veiklų reglamentavimas ir planavimas tampa pirmaeiliu uždaviniu, todėl muziejai, jei jie to iki šiol tokių planų ir tvarkų nepasirengė, turėtų tai padaryti dabar, iki skaitmeninimo, darbo su LPĮ ir LIMIS sistemos diegimo muziejuose pradžios

Skaitmeninimo veiklų organizavimas muziejuje

L M ● ● ●
I S C ● ●
L I M I S

- Muziejus, kaupiantis skaitmenintus kultūros paveldo objektus ir skaitmeninantis realybėje egzistuojančius kultūros paveldo objektus, besirengiantis automatizuotai aprašyti muziejuje sukauptas vertybes, šiuos darbus turi ne tik planuoti, bet ir nuolat kontroliuoti darbų eigą, aiškintis kylančių problemų priežastis ir šalinti jas. Planuodamas skaitmeninimo darbus muziejus pirmiausia **turi žinoti**:
  - kokie yra skaitmeninimo **prioritetai** valstybėje ir įstaigoje;
  - kokie yra muziejuje įgyvendinamų skaitmeninimo projektų **tikslai ir uždaviniai**;
  - kokias **teises** skaitmeninti, viešinti kultūros paveldo objektus **įstaiga turi**;
  - kokius skaitmeninimo **darbus reikia įstaigoje atlikti**, kad būtų garantuotas sukauptos skaitmeninės medžiagos išsaugojimas ir prieinamumas;
  - kokie yra **finansiniai ištekliai** planuojamiems skaitmeninimo darbams atlikti;
  - **ar muziejus pats atliks** planuojamus skaitmeninimo darbus, **ar šias paslaugas pirks** iš kultūros paveldo objektų skaitmeninimo srityje besispecializuojančių įmonių. Na, o jei planuojama skaitmeninimo darbus atlikti muziejuje, tai
    - **ar muziejuje dirba skaitmeninimo darbus kokybiškai atlikti sugebantis personalas**, ar jis atliks planuojamus skaitmeninimo darbus, ar šiam darbui atlikti pagal sutartis bus samdomi kiti specialistai.

Naujos darbo vietos muziejuose

- Rengiantis darbui su LIMIS, muziejuose jau šiandien reikia planuoti **naujas darbo vietas**. Tam prireiks:
  - specialią kvalifikaciją turinčių darbuotojų (*ar tokių turime muziejuje; ar juos reikia dar pasirengti; ar šiam darbui samdysime kitus žmones ir ar tam turime lėšų; ar samdysime kitas žmones, kurios šias paslaugas teiks?*);
  - patalpų, pritaikytų meta duomenų ir kitos skaitmeninės informacijos kūrimui, tvarkymui, teikimui į duomenų saugyklas, portalus;
  - kompiuterinės ir programinės ir foto įrangos, kuri skirta automatizuotai kaupti metaduomenis apie eksponatus, kurti skaitmenines bylas, teikti duomenis į kitas duomenų bazes ir portalus.

PASTABA:

- Iš LIMIS projekto lėšų nupirkti kompiuterinės ir programinės įrangos, kuria bus skaitmeninamos muziejuose sukauptos vertybės, nėra numatyta (perkama tik po vieną kompiuterį-serverį, monitorių ir programinės įrangos paketą, skirtą nacionaliniams ir respublikiniams muziejams, kuriose LIMIS sistema 2012 m. bus įdiegta). Todėl visa kita muziejams reikalinga skaitmeninimo įranga tiek šie, tiek ir kiti muziejai turi apsirūpinti patys.
- Kol kas nėra numatyta papildomų lėšų ir kultūros paveldo objektų skaitmeninimo darbams bei automatizuotai rinkinių apskaitai muziejuose vykdyti (tam reikalingiems darbuotojams samdyti), todėl muziejai, norintys įsijungti į skaitmeninimą, turėtų pagal esamas galimybes ir poreikius pertvarkyti kadru sistemą.

Kas muziejuje atsakingas už skaitmeninimą, automatizuotą rinkinių apskaitą, duomenų teikimą į LIMIS?

L M ● ● ●
I S C ● ●
L I M I S

- Muziejuje (ypač dideliuose) turėtų būti patvirtinta specialistų grupė, atsakinga už muziejuje saugomų kultūros paveldo objektų skaitmeninimo darbų planavimą *(rekomenduojama į šią grupę įtraukti muziejaus vyr. fondų saugotoją, muziejaus darbuotojus, kuriems pavesta planuojamus skaitmeninti rinkinius inventorizuoti ir tyrinėti, restauratorių, už skaitmeninimo veiklą muziejuje atsakingą asmenį ar padalinio vadovą).*
- **Grupės darbo uždaviniai:**
  - atrinkti objektus, kuriuos reikia:
    - suskaitmeninti;
    - konvertuoti į kitų formatų skaitmenines bylas;
    - perkelti į naujesnes laikmenas;
    - prieš skaitmeninimą konservuoti ir restauruoti;
    - parengti ir įstaigoje nustatyta tvarka pateikti tvirtinti numatytų į skaitmeninimo programas įtraukti objektų sąrašus planuojamų darbų laikotarpiui (šiuos sąrašus, iškilus reikalui, muziejuje nustatyta tvarka turi būti galima koreguoti).
- **PASTABA:** jei muziejuje nesudaryta darbuotojų grupė, kuriai pavesta atrinkti eksponatus skaitmeninti ir parengti atrinktų objektų sąrašus, šį darbą turėtų atlikti rinkinių saugotojas, tyrinėtojas, bibliotekininkas, archyvo, videotekos, audiotekos ar kitas darbuotojas, kuriam pavesta kultūros paveldo objektus saugoti, inventorizuoti, aprašyti. Dėl galimybių šiuos objektus skenuoti, fotografuoti, konvertuoti į kitus formatus jis turėtų konsultuotis su restauratoriais, informacinių technologijų specialistais. Su jais reikėtų suderinti ir skaitmeninti atrinktų objektų sąrašus.

Reikalavimai, keliami skaitmeninei informacijai, kuri kaupiama, saugoma muziejuje ir bus teikiama į LIMIS sistemos duomenų saugyklą

L M ● ● ●
I S C ● ● ●
L I M I S

- Siekiant užtikrinti skaitmeninio turinio suderinamumą su kitomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis kultūros paveldo informacinėmis sistemomis, skaitmeninė informacija apie saugomas vertybes muziejuose turi būti parengta vadovaujantis šios srities standartais, rekomendacijomis, bendraisiais reikalavimais. Atitinkamai pagal juos muziejuje turi būti patvirtinti kaupiamų, kuriamų ir saugomų skaitmeninių bylų:
  - formatai;
  - laikmenos;
  - saugomų kopijų skaičius;
  - kokybės parametrai;
  - metaduomenų schemas.

Kad būtų kam dirbti ir kad galėtume tinkamai dirbti

- Muziejuose, kuriuose LIMIS sistema bus įdiegta 2012 m., jau turėtų būti paskirti LIMIS M posistemų administratoriai ir asmenys, kurie muziejuose vykdys automatizuotą rinkinių, bibliotekose, archyvuose, videotekose ir audiotekose saugomų vertybių automatizuotą apskaitą ir bus atsakingi už duomenų teikimą į LIMIS duomenų bazę. Tokius darbuotojų sąrašus jau galėtų pasitvirtinti ir visi kiti muziejai;
  - Šiuos darbuotojų sąrašus 2011 m. pradžioje buvome prašę atsiųsti į LM ISC LIMIS (atsiuntė tik maža dalis muziejų)
- Muziejuose turi būti parengta ir patvirtinta kultūros paveldo objektų skaitmeninimo, automatizuotos apskaitos vykdymo, skaitmeninės informacijos inventorizavimo, kaupimo, saugojimo, sklaidai skirtos informacijos parengimo ir viešinimo tvarka.
- Muziejuje turi būti parengti ir patvirtinti artimiausiais metais pagal 2005 m. skaitmeninimo strategijoje numatytus prioritetus skaitmeninti atrinktų kultūros paveldo objektų sąrašai.
  - Daugelis muziejų tokius sąrašus jau yra pasirengę, tačiau LM ISC LIMIS atlikta jų analizė parodė, kad šiuos sąrašus dažnai reikia koreguoti.

Perėjimas prie automatizuotos rinkinių apskaitos

L M ● ● ●
I S C ● ●
L I M I S

- Lietuvos nacionaliniams ir respublikiniams muziejams pasirašius sutartis su LIMIS tvarkytoju ir valdytoju (LDM), šiuose muziejuose nemokamai bus įdiegta LIMIS sistema (LIMIS M posistemis).
- Visi kiti muziejai, sukūrus LIMIS sistemą, galės nemokamai naudotis LIMIS-M alternatyviu posistemiui, t. y. atlikti visus automatizuotos apskaitos, duomenų kaupimo, saugojimo ir sklaidos darbus, prisijungę prie sistemos tiesiogiai per internetą (*prieš įgydami teisę naudotis sistema, šie muziejai taip pat turės pasirašyti sutartis su LDM*).
- Visi muziejai, prieš pradėdami dirbti su LPĮ, turės pasirašyti sutartis su LDM.
- Darbuotojų mokymai dirbti su LIMIS laikina programine įranga (LPĮ) vyks 2011 m. lapkričio–gruodžio mėnesiais)

Autorių turtinių teisių ir asmens duomenų apsauga

LM • • •
ISC • •
LIMIS

- Praktika rodo, kad muziejai, skaitmeninantys kultūros paveldo objektus, turi gerai žinoti **teisės aktus, kurie reglamentuoja autorių turtines teises ir asmens duomenų apsaugą, ir jų laikytis, priešingu atveju iškyla daug problemų.**
- Skaitmeninant muziejuose sukauptus kultūros paveldo objektus, kaupiant skaitmeninę informaciją apie juos muziejaus ir LIMIS duomenų saugyklose, teikiant duomenis apie šiuos objektus LIMIS viešose prieigose bei kituose portaluose, negali būti pažeidžiami **teisės aktai, susiję su autorių teisėmis.**
- Nuolat reikia atsiminti, kad didžioji dalis eksponatų į muziejus yra priimta tokia tvarka, kad muziejai, nusipirkę ar kitais būdais įsigiję autorinius kūrinius, pagal galiojančius teisės aktus yra įgiję teisę tik juos saugoti ir rodyti muziejaus patalpose (dažnai net ir tais atvejais, kai kūriniai muziejaus žinion yra perėję pagal kūrėjų testamentus).
  - Norint tokius objektus skaitmeninti ir viešinti, jei pagal galiojančius įstatymus autorių turtinių teisių galiojimo laikas nėra pasibaigęs, muziejus, prieš pradėdamas skaitmeninimo darbus, turi gauti tų autorių ar jų turtinių teisių perėmėjų sutikimą tokiai veiklai ir naujai sudarytose sutartyse su autoriais ar jų turtinių teisių perėmėjais aptarti tokios veiklos sąlygas.
- Kaupiant informacinių sistemų duomenų bazėse duomenis apie asmenis, turi būti laikomasi **tarptautinių asmens duomenų apsaugos reikalavimų.**
- **PASTABA:** LM ISC LIMIS sukaupta teisinė informacija autorių teisių ir asmens duomenų apsaugos klausimais 2010–2011 metais buvo išsiųsta muziejams. Prašytume ją išstudijuoti ir, rengiant duomenis LIMIS sistemai, laikytis galiojančių teisės aktų.

LIMIS sistemos kūrimas, jos plėtra – nesibaigiantis procesas

LM • • •
ISC • • •
LIMIS

- LIMIS kūrimo analizės laikotarpiu paaiškėjo, kad vietoje projekto įgyvendinimo pradžioje planuotų 60 klasifikatorių ir tezaurų turime jų sukurti **apie 150**.
- Tokio kiekio informacijos apvaldyti, tinkamai suklasifikuoti LM ISC LIMIS projekto įgyvendinimo metu nėra pajėgus (iš LIMIS projekto lėšų projekto įgyvendinimo metu (30 mėnesių) apmokamas tik vieno klasifikavimo specialisto, 1 redaktoriaus ir 1 vertėjo į anglų kalbą darbas).
  - LM ISC LIMIS iš savo vidinių resursų yra į šį veiklos barą pritraukęs ir daugiau darbuotojų, šioje veiklos srityje nuolat konsultuojamasi su muziejų specialistais, tačiau to nepakanka, kad viskas būtų tinkamai parengta (*tam reikia kelis metus dirbančio įvairios specializacijos darbuotojų turinčio instituto ar net daugiau*).
  - Nepaisant to, iki projekto įgyvendinimo pabaigos planuojama parengti ir LIMIS sistemoje įdiegti visus reikalingus klasifikatorius (naujų poreikis gali atsirasti tik dirbant su LIMIS sistema). Klasifikatorių, tezaurų išbaigtumas labai skirsis.

LIMIS sistemos kūrimas, jos plėtra – nesibaigiantis procesas

L M • • •
I S C • •
L I M I S

- Jau šiandien akivaizdu, kad, pradėjus veikti LIMIS sistemai, klasifikatorius reikės plėtoti, tobulinti ir toliau (tarptautinė praktika rodo, kad klasifikatorių, tezaurų, skirtų automatizuotoms sistemoms), rengimas yra nesibaigiantis procesas.
  - Tam, kad muziejai galėtų be didesnių trikdžių ir tinkamai LIMIS sistema aprašyti kultūros paveldo objektus, pagal galimybes kiekvienas jų šiandien turėtų įsijungti į parengtą ir rengiamą klasifikatorių, tezaurų turinio analizę ir teikti pasiūlymus dėl jų tobulinimo **(dalis tai jau daro, ačiū tokiems muziejams ir muziejininkams!)**.
- Įdiegus LIMIS, reikės pradėti ieškoti galimybių, plėtoti, modernizuoti šią sistemą, nes, informacinėms technologijoms sparčiai vystantis, keisis ir informacinių sistemų galimybės.

LIMIS viešos prieigos internete

- Pradėtas kurti LIMIS portalas (www.limis.lt) bei visų Lietuvos nacionalinių ir respublikinių muziejų (19), tų, kurie tokį statusą turėjo jau 2009 m., LIMIS sukaupėtų elektroninių katalogų viešos prieigos (svetainės) internete.
- Visi kiti muziejai LIMIS kūrėjų sukurtą muziejaus elektroninio katalogo modulį turės galimybę taip pat naudoti, t. y. susikurti ir administruoti savo muziejaus elektroninio katalogo viešą prieigą internete.
- Muziejų darbuotojai bus apmokyti dirbti su LIMIS viešomis prieigomis.

Ačiū už dėmesį!

El. p. danute@limis.lt, info@limis.lt

Tel. (8~5) 261 9670, mob. tel. 8 687 47550